

Územní sdružení přeje všem zahrádkářům a jejich příznivcům v roce 2015

pevné zdraví a hodně životní pohody.

ÚS ČZS Olomouc upozorňuje na změnu klubovní místnosti a adresy sekretariátu:

Během měsíce ledna dochází ke stěhování do nových prostor na Výstavišti FLORA Olomouc, datum obnovení činnosti v nových prostorách s přesnou korespondenční adresou bude oznámeno.

Dočasná korespondenční adresa ÚS Olomouc:

Výstaviště FLORA Olomouc, a.s.

P.O. Box 46

Sekretariát - pro ČZS ÚS Olomouc

Wolkerova 37/17

771 11 Olomouc

◀▶ ☀ Ochrana rostlin na zahrádce v únoru:

Uvedený kalendářní přehled je použit s laskavým svolením autora: MUDr. Josefa Horáka ↓

◀▶ Tento měsíc je nejzazší termín, kdy je třeba **odstranit** ručně, pomocí nůžek či houseníku (jde o stříhací zařízení upevněné na delší tyči) **mumifikované moniliózní plody** a zámotky housenek. Tento materiál je pak nutné zlikvidovat nejlépe spálením.

◀▶ Pokud sejde sníh již koncem února, je třeba shrabat a rovněž zlikvidovat zbylé spadané listí.

◀▶ Na starých stromech **odstraňujeme odumřelou borku** – je totiž úkrytem mnoha škůdců, především housenek obaleče jablečného a larev vlnatky krvavé. Na hrušních ukrývá dospělce mery skvrnité, ale **naopak** je také i úkrytem mnoha užitečných a indiferentních živočichů.

◀▶ **Kmeny** a silnější větve ovocných stromů lze **natřít vápenným mlékem**, abychom zabránili praskání kůry a mrazovým deskám, které mohou být způsobeny většími teplotními výkyvy mezi slunečným dnem a mrazivou nocí. Účinnější je však **zakrývání kmenů**, především z jižní strany, různým materiálem – prkny, speciálními chrániči, chvojím, papírem apod.

◀▶ Průběžně i v únoru **kontrolujeme uskladněné ovoce** a skladovací prostory za příznivého počasí větráme.

◀▶ Vzcházející podzimní **výsadby česneku** ošetřujeme **proti houbomilce česnekové**. Lze to provést dvojím způsobem – mechanicky, kdy celý záhon pokryjeme již v únoru bílou netkanou textilií, kterou odstraňujeme až v dubnu, anebo chemicky. Chemickou ochranu je třeba provést již v době, kdy teplota vzduchu vystoupí nad 10 °C. Ošetřujeme dvakrát po 14 dnech, a to **pyrethroidem – Karate se Zeon technologií 5 CS – v 0,05% koncentraci**.

◄► V zimním období, nejpozději do konce února, můžeme introdukovat do sadu (vyvazováním textilních pásů na větve stromů a keřů) **dravého roztoče *Typhlodromus pyri*** (Biolaagens-TP), což je kvalitní biolog. opatření k likvidaci roztočů a svilušek.

◄► ☀ **Nutné práce na zahrádce v únoru:**

použité informace jsou čerpány: www.zahradkari.cz:↓

◄► Pokud nám únorové počasí a sněhová pokrývka dovolí, věnujeme se na ovocné zahrádce v únoru mechanické ochraně proti chorobám a škůdcům. Zaschlé a mumifikované plody je třeba ze stromů odstranit, neboť jsou zdrojem šíření moniliozy v době vegetace. Je-li to možné, shrabeme spadané listy a nahnilé plody s páleným vápnem kompostujeme nebo zakopeme nejméně 1/2 m do země. Také se v tuto dobu odstraňují odumřelé, suché, či mechanicky poškozené větve a dřevo s příznaky rakoviny, strupovitosti a padlí.

◄► **Nedočkavci by se rádi již pustili do řezu jádromin a peckovin, ale pokud máte na zahradě jen pár stromů, počkejte na březen - čím dříve řezeme vzrůstné odrůdy, tím více pak přirůstají ve dřevě a šetří na plodnosti, zato pro řez rybízu a angreštu je ta pravá chvíle.**

◄► Odumřelou borku kmenů stromů je dobré drátěným kartáčem nebo škrabkou důkladně očistit a zbavit tak stromy i příp. mechů a lišejníků. Veškerý materiál seškrabte na folii, rozprostřenou kolem kmenu a ihned po oškrabání spalte. Každý zahrádkář si asi dokáže představit holožír bekyně zlatožluté. Housenky tohoto škůdce se při časně jarní teplotě + 8 °C rozlézají z hnízd, kde přezimují na pupeny, později květy i listy. Při větším výskytu je to pro ovocný strom katastrofa. Proto je třeba při zimním mechanickém ošetřování pamatovat na odstraňování hnízd spletených z několika listů. Kalamitní škůdce je i píďalka podzimní, ta se líhne se na podzim. Samičky lezou po kmenech do korun stromů, kde nakladou na větve vajíčka - obvykle bývá 200 vajíček (ze kterých se na jaře líhnou housenky) v jednom hnízdě. Přestože nám zimní postřik vajíčka poměrně spolehlivě likviduje, je mechanická ochrana formou lapacích pásů na kmenech ekologicky šetrným prostředkem, který znemožní samičkám cestu do korun. Lapací pásy se připevňují na podzim a zjara se odstraňují a pálí.

◄► Svě opodstatnění má i nátěr ošetřených kmenů vápenným mlékem. I když podle rostlinolékařů nemá tento zákrok žádný přímý vliv na omezení výskytu škůdců a zárodků chorob, neoddiskutovatelné je jeho kladné ovlivnění ochrany stromů před abnormálním přehřátím. Bílení rovněž pomáhá ničit mechy a lišejníky. Kmen bez bílého nátěru se může vlivem slunečního záření silně přehřát a náhlým poklesem teploty navečer snadno popraskat. Mrazové desky a trhliny se zvláště u starých stromů velice špatně hojí. U meruněk a broskvoní se tohoto efektu odrážení slunečních paprsků bílou barvou využívá k oddálení nástupu do jarního rašení, aby se předešlo poškození pozdními jarními mrazíky. Vápenné mléko se připravuje z páleného vápna (1 kg/10 l vody). Když se začínají zvětšovat vrcholové listové pupeny broskvoní (druhá polovina února) doporučuje se ošetřit všechny stromy a keře na zahrádce měďnatým přípravkem. Ten vám pomůže proti kadeřavosti broskvoní, moniliozám peckovin, puchrovitosti švestek, rakovinnému usychání větví peckovin, omezí příp. výskyt mrtvice meruněk, nektriové rakoviny kůry stromů jádromin a strupovitosti jádromin. Postřik se provádí v době, kdy teplota vzduchu vystoupí nad 7 °C.

◄► Uskladněné ovoce je nutné pravidelně prohlížet alespoň 2 x týdně a hned odstraňovat nahnilé plody, které jsou zdrojem infekce. Dosáhne-li teplota ve sklepě více, jak 6 °C, je potřebné větrat. K větrání se využívají bezmrazé dny s teplotou kolem 0 °C. Uskladněná zelenina jak košťálová, tak kořenová vyžaduje také občasnou prohlídku a nesmíme zapomenout i na kontrolu uložených hlíznatých rostlin např. jirfin. Včas odstraníme plísni napadené hlízy a pravidelně kontrolujeme i vlhkost substrátu, aby do jara nepřeschly. Pokud přezimujete matečné rostliny např. pelargonii a fuchsii ve sklepě, či studené chodbě nezapomeňte, že potřebují občas, ale jen nepatrně zalévat.

◄► Pro zeleninovou část zahrádky začínáme s předpěstováním sadby v pařeništi, či foliáčku a kdo tyto možnosti nemá, může začít alespoň v malém doma u okna. Nejdříve se vysévají rané kedlubny (DVORANA, MORAVIA, EXPRES, OLMIA), rané zelí (CHESMA, MUSKETER), kapusta, květák (EXPRES, AGORA), salát k rychlení (KAMEX, RAPID, SMARAGD) a celer. Na záhony ve folničku se vysévají ředkvičky, raný salát, příp. karotka. Máme-li teplý skleníček, můžeme začít s výsevem rajčat a paprik. předpěstovat za oknem). Na ošetření zimního česneku proti houbomilce česnekové je třeba pamatovat již v únoru, kdy se celý záhon přikryje bílou netkanou textilií, kterou tam ponecháte až do dubna.

◄► Kdo vlastní na zahrádce nějaký keř vinné révy, začíná v únoru postupně řezat. Při řezu se vychází ze zásady, že plodné réví je takové, které vyrůstá z dvouletého dřeva. Proto se letorosty, které vyrůstají ze starého dřeva, odstraňují a jednoleté a dvouleté dřevo se zakracuje.

◄► [Keřové růže](#) je možné postupně za příznivého počasí odhrnovat, namrzlé části odstříhnout a výhony zakrátit na tři až čtyři očka.

◄► Koncem měsíce je pro udržení dobrého tvaru a plného kvetení vhodný termín k [řezu plaméneků](#) a [popínavých dřevin](#).

◄► Do hlubších truhlíků nebo do květináčů zasázíme k narašení [hlízy dosen](#), které po třech týdnech narašení přeneseme do chladného skleníku či na chladnou chodbu, kde je předpěstujeme do květnové doby výsadby.

◄► Některé otužilé letničky je možné koncem měsíce postupně vysévat do volné půdy, pokud to její stav a počasí dovolí. Využívá se toho u druhů, které hůře snášejí přesazování (štěničník, máky, šáter, či měsíček). V únoru je též třeba dát narašit hlíznaté begonie a kany, pod sklo se postupně vysévají letničky, které přesazování vyžadují - astry, afrikány, gazánie, letní karafiáty, [petúnie](#), salvie, či ostálky (Zinnia).

Program oblastního školení odborných instruktorů ČZS Brno-venkov

- 10. 1. 2015** 9⁰⁰ - 10⁵⁵ **Doc. Ing. Eduard Postbiegl, CSc.**, Emeritní pracovník MZLU Brno ZF:
Choroby a vady vín – výuková degustace
11⁰⁵ - 13⁰⁰ **Prof. Ing. Vojtěch Řezníček, CSc.**, MZLU Brno ZF Ústav šlechtění a množení zahradnických rostlin: **Řez ovocných stromů a jeho poslání**
- 17. 1. 2015** 9⁰⁰ - 10⁵⁵ **Ing. Jan Prášil, SEMO, s.r.o.**, Smržice: **Aromatické a kořeninové rostliny**
11⁰⁵ - 13⁰⁰ **Doc. Dr. Ing. Jiří Uher, MZLU Brno ZF, Ústav zelinářství a květinářství:**
Tučnolisté pokojové rostliny
- 7. 2. 2015** 9⁰⁰ - 10⁵⁵ **Ing. Helena Vlašínová, Ph.D.**, MZLU Brno AF, Ústav biologie rostlin:
Rostlinné extrakty v ochraně a výživě rostlin
11⁰⁵ - 13⁰⁰ **Ing. Petr Ackerman, CSc.**, Emeritní pracovník Státní rostlinolékařské správy Brno: **Dynamika chorob a škůdců vinné révy v loňském roce**
- 21. 2. 2015** 9⁰⁰ - 10⁵⁵ **Ing. Tomáš Vajčner, Gardena:** **Závlahové systémy, malá zahradní mechanizace, novinky pro nastávající sezónu**
11⁰⁵ - 13⁰⁰ Husquarna: **Mechanizace na zahrádce**
- 7. 3. 2015** 9⁰⁰ - 10⁵⁵ **Bc. Tomáš Jan, ÚKZÚZ ZS Želešice:** **Novinky v odrůdách peckovin**
11⁰⁵ - 13⁰⁰ **Bc. Tomáš Jan, ÚKZÚZ ZS Želešice:** **Novinky a trendy ve skořápkatém ovoci**

Termín dle domluvy: **Prof. Ing. Vojtěch Řezníček, CSc.**, MZLU Brno ZF, Ústav šlechtění a množení zahr. plodin: **Terénní cvičení na ŠZP Žabčice**

Změna programu vyhrazena. Přednášky budou probíhat v Brně v sále na Křenové 67 (nad ÚR Brno-město). Je to tramvajemi č. 8, 9 a 10 zastávka Masná (druhá od hl. nádraží), nebo trolejbusy 31 a 33 zastávka Čechyňská (druhá od hl. nádraží). Kurz je pro členy ČZS (po předložení platného průkazu) zdarma, od ostatní veřejnosti bude vybíráno 40 Kč za jeden přednáškový den. Na setkání se těší za územní radu ČZS Brno venkov Ing. Jiří Procházka, program.

► **Poradenská služba – každou středu, mimo 1. v měsíci, mezi 13⁰⁰ a 16⁰⁰ hodinou (na sekretariátě ÚS ČZS)**
ZO ČZS si mohou vyzvednout na sekretariátě ÚR ČZS v Olomouci, ulice Zamenhoffova, každou středu, mimo 1. v měsíci:

► **členské známky na rok 2015 + ke každé známce zdarma „Rukověť zahrádkáře 2015“ + kalendářik ČZS.**

Telefonické dotazy mimo středu Vám zodpoví členové ÚS ČZS Olomouc:

Předseda – M. Pazdera, tel.: 605 004 301; e-mail: mirek.pazdera@seznam.cz

tajemník - J.Skarupský, tel.: 605 127 698

hospodář – J. Kačerová, tel.: 775 639 152

Redakce: Vlasta Schubertová, ČZS ÚS Olomouc - konečná úprava

(neprošlo jazykovou úpravou)

Program školení pro rok 2015 – pořádá ČZS, Územní sdružení Olomouc

Regionální centrum Olomouc u hlavního vlakového nádraží, 1. patro – přednáškový sál Centaurus

Pořadatelé srdečně zvou na školení všechny příznivce zahrádek a zahrádkaření, zúčastnit se mohou nejen členové ČZS, ale také neorganizovaní zájemci.

Vstup je možný jen do naplnění kapacity přednáškového sálu.

datum	hodina	přednášející	název přednášky
17.1.2015	8 - 12	Mgr. Jarmila Podhorná, firma Naděje, Brodek u Konice	Gemmoterapie - medicína pupenů. Bylinná léčba dnes a v budoucnosti.
31.1.2015	8 - 10	Ing. Peter Gajdoštin, Dobrá semena.cz	Pěstování košťálovin.
	10 - 12	Ing. Jaroslav Rod, CSc., emeritní pracovník SRS Olomouc	Choroby a škůdci košťálovin.
7.2.2015	8 - 10	Jiří Martiš, Vsetín	Pěstování hrušní v malých zahrádkách.
	10 - 12	Ing. Daniel Šimala, Tatraberry, Hladovka, SR	Kanadské borůvky, brusinky, klikva, zimolez, muchovník, aronie aj.
14.2.2015	8 - 10	Mgr. Richard Frommer, Bělkovice-Laštany	Nový "Občanský zákoník" v zahrádkářské praxi.
	10 - 12	Ing. Karel Dušek, CSc., VÚRV, v.v.i., Olomouc	Vliv hmyzích opylovatelů na kvalitu a kvantitu ovoce a semen.
28.2.2015	8 - 10	Miroslav Přasličák, Krnov	Roubované okrasné jehličnany. Čarověníky.
	10 - 12	Ing. Jan Šenk, SZŠ Ostrava	Okrasné keře pro domácí zahrady.
7.3.2015	8 - 12	Ing. Marie Borkovcová, Ph.D., Mendelova univerzita v Brně, AF, Ústav zoologie	Živočichové v našich zahradách.

Plán školení sestavil: Ing. Jiří Kučera, CSc., ÚS ČZS Olomouc

V průběhu školení bude firma Reneta, prodej zahrádkářských potřeb, která se podílí na zajištění přednáškových prostor, nabízet své produkty přímým prodejem i závazným objednávkovým systémem. Pro přednáškové prostory platí striktní zákaz prodeje vlastních zahrádkářských výpěstků !

Nabídka služeb firmy RENETA, která sponzoruje školení zahrádkářských instruktorů, které probíhá v sále RCO u hl. vlakového nádraží v Olomouci:

- Poradenská služba v oblasti pěstování rostlin, určování chorob, škůdců, ...
- Ovocné stromky, okrasné dřeviny, růže, semena, sadba, zásilková služba, ...
- Zahrádkářské potřeby: nářadí, keramika, pesticidy, herbicidy, ...
- Květiny: letničky, trvalky, skalničky, pokojové květiny, řezané květiny (prodej a doručování řezaných i pokojových květin po celé ČR a EU, osazování interiérů), sukulenty, kaktusy, atd.
- Projektování, výsadby a údržby zahrad a jiných ploch

Adresa: RENETA, Olbrachtova 3, 779 00 Olomouc; www.reneta.cz

tel: 585 411 010;

Otevírací doba: Po - Pá: 08:00 - 18:00 So: 08:00 - 12:00